

Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича
(повне найменування закладу вищої освіти)

Філологічний факультет
(назва факультету / навчально-наукового інституту)
Кафедра філософії та культурології
(назва кафедри)

СИЛАБУС
навчальної дисципліни
Правові основи соціального забезпечення

(вказіть назву навчальної дисципліни (іноземною, якщо дисципліна викладається іноземною мовою))

обов'язкова
(вказати: обов'язкова)

Освітньо-професійна програма **Соціальне забезпечення**
(назва програми)

Спеціальність **232 Соціальне забезпечення**
(вказати: код, назва)

Галузь знань **23 Соціальна робота**
(вказати: шифр, назва)

Рівень вищої освіти **перший (бакалаврський)**
перший (бакалаврський) / другий (магістерський) / третій (освітньо-науковий)
філологічний факультет

(назва факультету / навчально-наукового інституту, на якому здійснюється підготовка фахівців за вказаною освітньо-професійною програмою)

Мова навчання **українська**
(вказати: на яких мовах читається навчальна дисципліна)

Розробники: докторка філософії, доцентка кафедри приватного права
юридичного факультету Бурка Альона Валентинівна

Профайл викладача: <https://law.chnu.edu.ua/aliona-burka/>

Контактний тел.

E-mail: a.burka@chnu.edu.ua

Сторінка курсу в Moodle: <https://moodle.chnu.edu.ua/course/view.php?id=3186>

Консультації: Онлайн консультації та очні консультації за
попередньою домовленістю

1. Анотація навчальної дисципліни. Навчальна дисципліна «Правові основи соціального забезпечення» відноситься до обов'язкового навчального циклу професійної підготовки, першого бакалаврського рівня вищої освіти. Дисципліна вивчається в 4 семестрі 2 курсу.

Навчальна дисципліна «Правові основи соціального забезпечення» спрямована на засвоєння студентами теоретичних знань у сфері соціального забезпечення, охорони здоров'я, зайнятості, а також формування практичних умінь і навиків щодо правильного тлумачення та застосування правових норм, що регулюють відносини у сфері соціального забезпечення; самостійний пошук, аналіз правових норм в рамках застосування законодавства у сфері соціального забезпечення.

Вивчення курсу «Правові основи соціального забезпечення» надасть студентам змогу ефективно застосовувати норми права соціального забезпечення; опанувати основоположні ідеї, концепції, юридичні конструкції соціальної сфери; сформулювати уміння самостійно аналізувати та оцінювати юридичну практику з позицій доктрини та принципів соціального забезпечення; досліджувати недоліки законодавчого регулювання окремих правовідносин у соціальній сфері і формувати пропозиції щодо їх вирішення.

2. Мета навчальної дисципліни: полягає у формуванні у здобувачів вищої освіти комплексу знань зокрема щодо поняття соціального забезпечення та визначення його меж; ролі та призначення права соціального захисту; природи права на соціальний захист як природного права людини; дискримінації в сфері соціального захисту як негативного явища суспільства; організаційно-правових форм та видів соціального забезпечення; правової природи зайнятості населення; порядку і механізму реалізації права на соціальні послуги, пенсійне забезпечення, страхові виплати та державні допомоги.

3. Пререквізити. Для підвищення ефективності засвоєння дисципліни «Правові основи соціального забезпечення» студент до початку вище зазначеного курсу буде вивчати такі дисципліни як: «Актуальні питання соціальної сфери і соціального забезпечення», «Вступ до спеціальності «Соціальне забезпечення», «Соціальна політика», «Система соціального захисту в Україні».

Постреквізити. Знання, уміння, навички, отримані в результаті вивчення курсу «Правові основи соціального забезпечення» допоможуть студентам краще засвоїти такі паралельні навчальні курси як: «Призначення і нарахування соціальних виплат», «Фінансове забезпечення соціальної допомоги», «Соціальне забезпечення в зарубіжних країнах».

4. Результати навчання. Навчальна дисципліна «Правові основи соціального забезпечення» спрямована на забезпечення наступних:

а) загальних компетентностей:

- здатність реалізовувати свої права та обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні (ЗК 1);
- здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях (ЗК 3);
- здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями (ЗК 7);
- здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел (ЗК 9);
- вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми (ЗК 10);
- здатність приймати обґрунтовані рішення (ЗК 11);

б) фахових компетентностей:

- здатність аналізувати суспільні процеси пов'язані з соціальним розвитком держави (ФК 1);

- знання і розуміння нормативно-правової бази стосовно соціальної роботи та соціального забезпечення (ФК 2);
- здатність консультувати з питань соціального забезпечення різних груп населення, що опинилися у складних життєвих обставинах (ФК 3);

в) студент буде вміти:

- ідентифікувати причинно-наслідкові зв'язки розвитку суспільства та прояви соціально-економічних проблем у різних категорій населення (РН 2);
- вміня застосовувати статистичну, методичну та нормативну базу системи соціального захисту населення (РН 4);
- застосовувати засоби соціально-правової політики в сфері соціального захисту, базові знання з юриспруденції та законодавства України в галузі соціального забезпечення (РН 8);
- визначати соціальні проблеми та потреби і причини їх виникнення, тенденції розвитку, наслідки, соціальний стан певних категорій населення (РН 11);
- застосовувати нормативно-правову базу в захисті соціальних груп населення (РН 16);
- пояснювати актуальні процеси у соціальній сфері та соціальному забезпеченні (РН 17);

5. Опис навчальної дисципліни

5.1. Дидактична карта навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість кредитів /годин											
	<i>денна форма – год.</i>						<i>заочна форма – год.</i>					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		лекц.	практ./семін.	лаб	інд.	с.р.		лекц.	практ./семін.	лаб	інд.	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Теми лекційних занять	Змістовий модуль 1. Теоретико-правові основи соціального забезпечення											
Тема 1. Правова природа соціального забезпечення	16	3	3	-	-	10	-	-	-	-	-	-
Тема 2. Джерела та принципи соціального забезпечення	18	4	4	-	-	10	-	-	-	-	-	-
Тема 3. Соціальні ризики	16	3	3	-	-	10	-	-	-	-	-	-
Тема 4. Правові основи пенсійного забезпечення в Україні	25	5	5	-	-	15	-	-	-	-	-	-
Разом за ЗМ1	75	15	15	-	-	45	-	-	-	-	-	-

Теми лекційних занять	Змістовий модуль 2. Реалізація прав на окремі види соціального забезпечення											
Тема 1. Страхові соціальні допомоги	23	4	4	-	-	15	-	-	-	-	-	-
Тема 2. Державні соціальні допомоги	16	3	3	-	-	10	-	-	-	-	-	-
Тема 3 Соціальні послуги	18	4	4	-	-	10	-	-	-	-	-	-
Тема 4 Юридична відповідальність у сфері соціального забезпечення	18	4	4	-	-	10	-	-	-	-	-	-
Разом за ЗМ 2	75	15	15	-	-	45	-	-	-	-	-	-
Усього годин	150	30	30	-	-	90	-	-	-	-	-	-
Підсумкова форма контролю	екзамен											

5.2. Зміст завдань для самостійної роботи

№	Назва теми	Кількість годин
1	Правовідносини у сфері соціального забезпечення	10
2	Види зайнятості населення	15
3	Недержавне пенсійне забезпечення	20
4	Медичне страхування: досвід зарубіжних країн	20
5	Соціальний захист бездомних громадян та безпритульних дітей	15
6	Правове регулювання волонтерської діяльності	10

5.3. Система контролю та оцінювання

Максимальна кількість		Критерії оцінювання знань студентів
-----------------------	--	-------------------------------------

балів Іспит 40 балів	Оцінка за шкалою ECTS	
Відмінно 35-40	A (90-100)	Студент в повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно, аргументовано його викладає під час усної та письмової відповіді. Наводить практичні приклади у контексті тематичного теоретичного матеріалу. Здатний розв'язувати ускладнені кейси (казуси), завдання та вміє використовувати при цьому належним чином нормативну базу, судову практику (вітчизняну та європейську). Володіє відповідною науково-правовою термінологією. Показав високий рівень розвитку навичок самостійного мислення і викладення власних думок під час написання есе з правової проблематики.
Добре 29-34	B (80-89)	Студент достатньо володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає під час усних та письмових відповідей. Здатний розв'язувати кейси (казуси), завдання із посиланням на положення нормативно-правових актів та судову практику. На достатньому рівні володіє відповідною науково-правовою термінологією. Проте, під час усної відповіді, вирішення практичних завдань, казусів інколи не вистачає аргументації, послідовності у викладі матеріалу. Допускається окремих несуттєвих неточностей та незначних помилок. Показав достатній рівень розвитку навичок самостійного мислення і викладення власних думок під час написання есе з правової проблематики.
Добре 23-28	C (70-79)	Студент демонструє загалом добрі знання навчального матеріалу. Під час усних та письмових відповідей робить помітні помилки, неточності. Не вміє робити певні узагальнення та висновки. Може самостійно розв'язувати стандартні, типові кейси (казуси), завдання, що не потребують детального аналізу нормативно-правових актів та судової практики. Частково володіє відповідною науково-правовою термінологією. Показав базовий рівень розвитку навичок самостійного мислення і викладення власних думок під час написання есе з правової проблематики.

Задовільно 17-22	D (60-69)	Студент демонструє посередні знання навчального матеріалу, викладає його основний зміст, але без глибокого, всебічного аналізу, обґрунтування, аргументації та використання усіх необхідних нормативно-правових актів та основної літератури. Під час усних і письмових відповідей допускається суттєвих неточностей та помилок, внаслідок чого відповідь є неповною. В мінімальному обсязі опрацьовує рекомендовану літературу. Може самостійно розв'язувати кейси (казуси), завдання низького рівня складності. Володіє лише базовою науково-правовою термінологією. Показав посередній рівень розвитку навичок самостійного мислення і викладення власних думок під час написання есе з правової проблематики.
Задовільно 11-16	E (50-59)	Студент демонструє мінімальний рівень знань навчального матеріалу. Під час усних та письмових відповідей узагальнення та висновки відсутні, не орієнтується в базових для навчального курсу нормативно-правових актах. Може самостійно розв'язати найпростіші, типові казуси (кейси), завдання за зразком. В мінімальному обсязі опрацьовує основну літературу. Володіє лише базовою науково-правовою термінологією. Показав досить низький рівень розвитку навичок самостійного мислення і викладення власних думок під час написання есе з правової проблематики.
Незадовільно 6-10	Fx (35-49)	Студент не засвоїв навчальний матеріал курсу, дає неправильні відповіді на більшість поставлених теоретичних, практичних запитань. Під час усної та письмової відповідей демонструє елементарну, фрагментарну обізнаність з правових питань. У відповіді цілком відсутня самостійність, лише за допомогою викладача може сформулювати основні положення курсу. Володіє лише незначною частиною базової науково-правової термінології. Не може самостійно розв'язати найпростіші, типові казуси (кейси), завдання. Рівень розвитку навичок самостійного мислення і викладення власних думок під час написання есе з правової проблематики – примітивний.
Незадовільно 0-5	F (1-34)	Студент не засвоїв навчальний матеріал з курсу, дає неправильні відповіді на поставлені теоретичні запитання та пасивно поводить себе на практичних заняттях. Володіє лише окремими основними правовими термінами. Не вміє розв'язувати найпростіші типові казуси (кейси), завдання. Не проявляє навичок самостійного мислення і

		викладення власних думок під час написання есе з правової проблематики.
--	--	---

5.4 Критерії оцінювання усної відповіді на питання теоретичного характеру під час складання іспиту

Максимальна кількість балів 40 балів	Критерії оцінювання знань студентів під час усної відповіді
Відмінно 35-40	Під час усної відповіді студент/студентка виявив/ла всебічне, систематичне і глибоке знання навчального матеріалу, самостійно, вільно, вичерпно, логічно та аргументовано його викладає, використовуючи при цьому відповідну термінологію, приклади, нормативну базу. Студент/студентка правильно відповідає на всі поставлені основні запитання та додаткові, що мають на меті з'ясувати ступінь розуміння студентом матеріалу, що ним викладається. При цьому студент/студентка може допустити 1-2 незначні помилки з фактичного матеріалу.
Добре 29-34	Під час усної відповіді студент/студентка правильно відповідає на всі поставлені основні запитання, з використанням відповідної термінології, нормативної бази та частково прикладів. Проте при правильному і в цілому зв'язному, логічному, послідовному викладі матеріалу, студент допускає у відповіді неточності (неповнота аргументації, недоліки у послідовності викладу матеріалу, незначні помилки, залишилась нерозкритою частина білета за умови, що принципові моменти запитань були розкриті правильно тощо), але володіє необхідними знаннями для їх самостійного усунення, які виправляє сам або при першому зауваженні викладача. Надає недостатньо вичерпні відповіді на додаткові запитання викладача, що мають на меті з'ясувати ступінь розуміння студентом матеріалу, що ним викладається. Загалом студент/студентка може допустити 2-3 незначні помилки з фактичного матеріалу.
Добре 23-28	Під час усної відповіді студент/студентка правильно відповідає на два із трьох поставлених основних запитань, при цьому відповідь неповна, непослідовна, нечітка, з частковим використанням відповідної основної термінології, нормативної бази. Студент/студентка надає неправильні або примітивні відповіді на додаткові питання викладача, що мають мету з'ясувати ступінь розуміння студентом матеріалу, що ним викладається.
Задовільно 17-22	Під час усної відповіді студент/студентка правильно відповідає на два і менше поставлених основних запитань, виявляє знання і розуміння основного навчального матеріалу, що розглядається, але під час відповіді допускає суттєві помилки і усвідомлює їх тільки після повторної вказівки викладача; викладає матеріал не достатньо зв'язно і

	послідовно, у відповіді мають місце заминки і перерви, не може пояснити проблему, хоча і розуміє її. Загалом студент/студентка демонструє посередні знання навчального матеріалу, викладає засвоєний програмний матеріал фрагментарно, поверхнево (без достатньої аргументації та обґрунтування). Студент/студентка надає неправильні відповіді на додаткові питання викладача, що мають мету з'ясувати ступінь розуміння студентом матеріалу, що ним викладається.
Задовільно 11-16	Під час усної відповіді студент/студентка правильно відповідає на одне з поставлених основних запитань. При цьому відповіді на запитання дає не одразу, а тільки після деякого напруження пам'яті, при чому відповіді нечіткі; допускає грубі помилки або зовсім пропускає матеріал і частково виправляє ці помилки тільки після вказівки викладача; студент/студентка виявляє незнання значної частини навчального матеріалу, нелогічно і невпевнено його викладає, у відповіді мають місце заминки і перерви. Загалом студент/студентка демонструє мінімальний рівень знань навчального матеріалу, володіючи лише базовою науково-правовою термінологією, без виявлення здатностей до самостійного узагальнення та підведення підсумків, не орієнтується в базових для навчального курсу нормативно-правових актах. Студент/студентка надає неправильні відповіді на додаткові питання викладача, що мають мету з'ясувати ступінь розуміння студентом матеріалу, що ним викладається.
Незадовільно 6-10	Під час усної відповіді студент/студентка правильно відповідає лише на одне із поставлених основних запитань, при цьому його/її відповідь фрагментарна, нечітка та неповна. Студент/студентка припускається грубих помилок при викладі матеріалу і не виправляє їх навіть при вказівці на них викладача. Студент/студентка демонструє незасвоєння навчального матеріалу курсу, володіє лише незначною частиною базової науково-правової термінології, демонструє елементарну, фрагментарну обізнаність з правових питань без спроможності самостійно, без допомоги екзаменатора сформулювати основні положення курсу.
Незадовільно 0-5	Під час усної відповіді студент/студентка неправильно відповідає на всі поставлені основні та додаткові запитання; демонструє відсутність основоположних знань з навчальної дисципліни.

5.5 Критерії поточного оцінювання знань студентів

Під час оцінювання засвоєння кожної теми за поточну навчальну діяльність здобувачу вищої освіти виставляються оцінки за національною (традиційною) шкалою відповідно до затверджених критеріїв оцінювання затверджених на засіданні кафедри приватного права (Протокол №1 від 29.08.2021р.) з урахуванням Положення

«Про організацію освітнього процесу в Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича».

Поточний контроль здійснюється під час проведення навчальних занять і має на меті перевірку рівня засвоєння студентом навчального матеріалу. Форми поточного контролю (контрольних заходів): – модульні (а) контрольні (а) роботи (а); – усні та письмові опитування на лекційних, практичних заняттях; інтерактивні методи навчання; – розв'язання індивідуальних задач; – підготовка оглядів спеціальної літератури; – тестування за окремими змістовими модулями; – підготовка рефератів або есе; – індивідуальна або групова презентація.

Кількість заходів та форми проведення поточного контролю, а також критерії оцінювання рівня навчальних досягнень здобувачів вищої освіти за кожною формою контролю визначається викладачем кафедри самостійно у відповідності до принципів академічної свободи.

Усний виступ та/чи виконання письмового завдання, під час практичного заняття, тестування з теми практичного заняття	Критерії оцінювання
5 балів	В повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань. Здійснює пошук, оброблення та аналіз інформації з різних джерел, в тому числі з іноземних. Застосовує принципи верховенства права для розв'язання складних задач і проблем, у тому числі, у ситуаціях правової невизначеності. Студент вміє оцінювати природу та характер відносин з соціального захисту, в тому числі пенсійних, у сфері загальнообов'язкового державного соціального страхування, виплат державних допомог, пільг, надання соціальних послуг; особливості правового статусу суб'єктів права соціального захисту; обґрунтовано формулювати свою правову позицію, вміє опонувати та наводити переконливі аргументи як під час усного опитування, так і під час розв'язку задач чи вирішення завдань; аналізувати та оцінювати судову практику, робити дайджест судових справ за конкретним напрямком; інтегрувати необхідні знання та розв'язувати складні задачі з дисципліни «Правові основи соціального забезпечення».
4 бали	Достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, в основному розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову літературу. Переважно здійснює пошук, оброблення та аналіз інформації з різних джерел, в тому числі з іноземних. Застосовує принципи верховенства права для розв'язання складних задач і проблем, у тому числі, у ситуаціях правової невизначеності. Студент вміє оцінювати природу та характер відносин з соціального захисту, в тому числі пенсійних, у сфері загальнообов'язкового державного соціального страхування,

	виплат державних допомог, пільг, надання соціальних послуг; особливості правового статусу суб'єктів права соціального захисту; формулювати свою правову позицію, вміє опонувати та наводити аргументи як під час усного опитування, так і під час розв'язку задач чи вирішення завдань; аналізувати та оцінювати судову практику, робити дайджест судових справ за конкретним напрямком; інтегрувати необхідні знання та розв'язувати задачі з дисципліни «Правові основи соціального забезпечення». Але при викладанні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки.
3 бали	В цілому володіє навчальним матеріалом, викладає його основний зміст під час усних виступів та письмових відповідей, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, без використання необхідної літератури, допускаючи при цьому окремі суттєві неточності та помилки. Здійснює пошук, оброблення та аналіз інформації лише з одного-двох джерел. Студент вміє частково оцінювати природу та характер відносин з соціального захисту, в тому числі пенсійних, у сфері загальнообов'язкового державного соціального страхування, виплат державних допомог, пільг, надання соціальних послуг; особливості правового статусу суб'єктів права соціального захисту; необґрунтовано формулювати свою правову позицію; майже не аналізує судову практику; розв'язує задачі незначного рівня складності з дисципліни «Правові основи соціального забезпечення».
2 бали	Не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом. Фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає його під час усних виступів та письмових відповідей, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, допускаючи при цьому суттєві неточності. Здійснює пошук, оброблення та аналіз інформації лише з одного джерела. Студент фактично не вміє оцінювати природу та характер відносин з соціального захисту, в тому числі пенсійних, у сфері загальнообов'язкового державного соціального страхування, виплат державних допомог, пільг, надання соціальних послуг; особливості правового статусу суб'єктів права соціального захисту; не вміє формулювати свою правову позицію, опонувати та наводити переконливі аргументи; не аналізує та оцінює судову практику; розв'язує легкі задачі з дисципліни «Правові основи соціального забезпечення».
1 бал	Частково володіє навчальним матеріалом не в змозі викласти зміст більшості питань теми під час усних виступів та письмових відповідей, допускаючи при цьому суттєві помилки. Студент не вміє оцінювати природу та характер відносин з соціального захисту, в тому числі пенсійних, у сфері загальнообов'язкового державного соціального страхування, виплат державних допомог, пільг, надання соціальних послуг; особливості правового статусу суб'єктів права соціального захисту; не може сформулювати свою

	правову позицію, опонувати та наводити переконливі аргументи; абсолютно аналізує та оцінює судову практику; здатен розв'язувати лише найпримітивніші задачі з дисципліни «Правові основи соціального забезпечення».
0 балів	Не володіє навчальним матеріалом з дисципліни «Правові основи соціального забезпечення» та не в змозі його викласти, не розуміє змісту теоретичних питань та практичних завдань.

Доповнення до виступу:

- 2 бали** – отримують студенти, які глибоко володіють матеріалом, чітко визначили його зміст; зробили глибокий системний аналіз змісту виступу, виявили нові ідеї та положення, що не були розглянуті, але суттєво впливають на зміст доповіді, надали власні аргументи щодо основних положень даної теми. **1 бал** отримують студенти, які виклали матеріал з обговорюваної теми, що доповнює зміст виступу, поглиблює знання з цієї теми та висловили власну думку.
- Суттєві запитання до доповідачів:**
- 2 бали** отримують студенти, які своїм запитанням до виступаючого суттєво і конструктивно можуть доповнити хід обговорення теми.
- 1 бал** отримують студенти, які у своєму запитанні до виступаючого вимагають додаткової інформації з ключових проблем теми, що розглядається.

Експрес-контроль:

- 2 бали** нараховуються студентам, які вільно володіють усім навчальним матеріалом, орієнтуються в темі та аргументовано висловлюють свої думки.
- 1 бал** отримують студенти, які частково володіють матеріалом та можуть окреслити лише деякі проблеми теми.

Підготовка творчих завдань(есе, дайджест):

- Есе** – це самостійна творча робота, де у вільній формі висловлюються особисті думки на тему, передбачену Робочою програмою навчальної дисципліни. Головна мета есе – це самостійне розкриття студентом на підставі опрацьованого матеріалу теми, проблеми, питання.
- Дайджест** – це добір уривків з різних джерел на певну тематику. У форматі дайджестів можна зробити системний аналіз будь-якого теоретичного положення, розкрити різні точки зору на будь-яку проблему, тему, питання та зробити узагальнюючі висновки.
- 2 бали** отримують студенти, які можуть виокремити з різних джерел основні положення, структурно об'єднати їх, коротко проаналізувати кожне з них та зробити ґрунтовні узагальнюючі висновки.
- 1 бал** отримують студенти, які в цілому правильно виокремили основні положення кожного з джерел, але не зробили їх відповідного аналізу та узагальнюючих висновків.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
	Оцінка (бали)	Пояснення за розширеною шкалою
Відмінно	A (90-100)	відмінно
Добре	B (80-89)	дуже добре
	C (70-79)	добре
Задовільно	D (60-69)	задовільно

	Е (50-59)	достатньо
Незадовільно	FX (35-49)	(незадовільно) з можливістю повторного складання
	F (1-34)	(незадовільно) з обов'язковим повторним курсом

Поточний контроль: здійснюється на заняттях шляхом індивідуального та фронтального усного опитування, бліц-опитування; письмових самостійних робіт (есе, рефератів тощо); виконання практичних (індивідуальних та групових) завдань; підготовки та захисту відповідних схем, таблиць, розв'язання задач; аналізу судових рішень; тощо.

Підсумковий контроль: іспит у формі усного опитування.

6. Рекомендована література

6.1. Фахова (основна)

1. Боднарук М.І., Орловський О.Я., Бурка А.В. Право соціального захисту : навч.метод. посібник. / М.І. Боднарук, О.Я. Орловський, А.В.Бурка. Чернівці : Чернівець. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2021. 184 с.
2. Мокрицька Н. П. Право соціального забезпечення : навч. посіб. Львів : ЛьвДУВС, 2020. 536 с. ISBN 978-617-511-316-5
3. Право соціального забезпечення: підручник / [О. М. Ярошенко, А. М. Слюсар, І. А. Встухова та ін.] ; за заг. ред. О. М. Ярошенка. Харків : Право, 2019. 376 с. ISBN 978-966-937-550-6
4. Утвенко В. В. Система соціального забезпечення та соціальної підтримки: навч. посіб. / В. В. Утвенко. Київ: ДП "Вид. дім "Персонал", 2018. 248 с. ISBN 978-617-02-0247-5

Міжнародно-правові акти:

1. Віденська конвенція про право міжнародних договорів від 23 травня 1969 р. // База даних «Законодавство України». URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_118 (дата звернення: 01.11.2020).
2. Декларація прав дитини: прийнята резолюцією 1386 (XIV) Генеральної Асамблеї ООН від 20 листопада 1959 р. // База даних «Законодавство України». URL: http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/995_384 (дата звернення: 01.12.2020).
3. Декларація соціального прогресу і розвитку: прийнята резолюцією 2542 (XXIV) Генеральної Асамблеї від 11 грудня 1969 р. // База даних «Законодавство України». URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_116 (дата звернення: 04.11.2020).
4. Європейський кодекс соціального забезпечення від 16 квітня 1964 р. // База даних «Законодавство України». URL: http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/994_329 (дата звернення: 01.11.2020).
5. Європейська конвенція про правовий статус трудящих-мігрантів від 24 листопада 1977 р. // База даних «Законодавство України». URL: zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_307 (дата звернення: 05.11.2020).
6. Європейська конвенція про соціальне забезпечення від 14 грудня 1972 р. // База даних «Законодавство України». URL: zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_581 (дата звернення: 06.11.2020).
7. Європейська соціальна хартія від 3 травня 1996 р. // База даних «Законодавство України». URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/994_062 (дата звернення: 08.11.2020).
8. Загальна декларація прав людини: прийнята і проголош. резолюцією 217 А (III) Генеральної Асамблеї ООН від 10 грудня 1948 р. // База даних «Законодавство

- України». URL: http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_015 (дата звернення: 09.11.2020).
9. Конвенція про відшкодування працівникам під час професійних захворювань № 18 від 10 червня 1925 р. // База даних «Законодавство України». URL: http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/993_112 (дата звернення: 16.11.2020).
 10. Конвенція про встановлення міжнародної системи збереження прав у галузі соціального забезпечення N 157 від 21 червня 1982 р. // База даних «Законодавство України». URL: http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/993_012 (дата звернення: 21.11.2020).
 11. Конвенція про допомоги у випадках виробничого травматизму № 121 від 08 липня 1964 р. // База даних «Законодавство України». URL: http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/993_306 (дата звернення: 01.11.2020).
 12. Конвенція про мінімальні норми соціального забезпечення від 28 червня 1952 р. // База даних «Законодавство України». URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/993_011 (дата звернення: 10.11.2020).
 13. Конвенція про основні цілі та норми соціальної політики № 117 від 22 червня 1962 р. // База даних «Законодавство України». URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/993_016 (дата звернення: 12.11.2020).
 14. Конвенція про права дитини від 20 листопада 1989 р. // База даних «Законодавство України». URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_02 (дата звернення: 01.11.2020).
 15. Конвенція про права осіб з інвалідністю від 13 грудня 2006 р. // База даних «Законодавство України». URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_g71 (дата звернення: 15.11.2020).
 16. Конвенція про професійну реабілітацію та зайнятість інвалідів № 159 від 20 червня 1983 р. // База даних «Законодавство України». URL: zakon.rada.gov.ua/laws/show/993_065 (дата звернення: 13.11.2020).
 17. Конвенція про рівноправність громадян країни та іноземців і осіб без громадянства у галузі соціального забезпечення № 118 від 28 червня 1962 р. // База даних «Законодавство України». URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/993_017 (дата звернення: 11.11.2020).
 18. Конвенція Співдружності Незалежних Держав про права та основні свободи людини від 26 травня 1995 р. // База даних «Законодавство України». URL: http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/997_070 (дата звернення: 14.11.2020).
 19. Конвенція Організації Об'єднаних Націй про ліквідацію всіх форм дискримінації щодо жінок від 18 грудня 1979 р. База даних «Законодавство України». URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_207 (дата звернення: 31.01.2020).
 20. Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод від 04 листопада 1950 р. База даних «Законодавство України». URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_004 (дата звернення: 27.01.2020).
 21. Конвенція про обов'язкове страхування по старості працівників промислових і торговельних підприємств, осіб вільних професій, а також надомників і домашніх служників від 29 червня 1933 р. № 35. База даних «Законодавство України». URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/993_198#Text (дата звернення: 12.06.2021).
 22. Конвенція про допомоги по інвалідності, по старості і у зв'язку з втратою годувальника від 29 черв. 1967 р. № 128. База даних «Законодавство України». URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/993_326#Text (дата звернення: 15.05.2021).
 23. Міжнародна конвенція про ліквідацію всіх форм расової дискримінації від 21 грудня 1965 р. База даних «Законодавство України». URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_105 (дата звернення: 01.02.2020).
 24. Міжнародний пакт про економічні, соціальні і культурні права від 16 грудня 1966 р. // База даних «Законодавство України». URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_042 (дата звернення: 01.11.2020).

25. Про безпеку й гігієну праці та виробниче середовище: Конвенція МОП № 155 від 22 червня 1981 р. // База даних «Законодавство України». URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/993_050 (дата звернення: 21.01.2019).
26. Рамкова конвенція про захист прав національних меншин від 01 лютого 1995 р. База даних «Законодавство України». URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_055 (дата звернення: 30.01.2020).
27. Хартія Співтовариства про основні соціальні права працівників від 09 грудня 1989 р. // База даних «Законодавство України». URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/994_044 (дата звернення: 01.11.2020).

Рішення Конституційного Суду України:

1. Рішення Конституційного Суду України від 03 червня 1999 р. 5-рп/99 // База даних «Законодавство України». URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/v005p710-99> (дата звернення: 23.01.2019).
2. Рішення Конституційного Суду України від 08 жовтня 2008 р. // База даних «Законодавство України». URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/v020p710-08> (дата звернення: 03.07.2020).
3. Рішення Конституційного Суду України від 27 січня 2004 р. № 1-рп/2004 // База даних «Законодавство України». URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/v001p710-04> (дата звернення: 06.07.2020).
4. Рішення Конституційного суду від 8 червня 2016 року № 3-рп/2016 у справі № 1-2/2016 // База даних «Законодавство України». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v003p710-16> (дата звернення: 11.03.2020).
5. Рішення Конституційного Суду від 22 вересня 2005 року № 5-рп/2005 // База даних «Законодавство України». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v005p710-05> (дата звернення: 23.03.2020).
6. Рішення Конституційного Суду України від 7 жовтня 2009 р. у справі № 1-32/2009. База даних «Законодавство України». (дата звернення: 12.02.2020).
7. Рішення Конституційного Суду України від 26 грудня 2011 р. у справі № 1-42/2011. База даних «Законодавство України». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v020p710-11#Text> (дата звернення: 12.02.2021).
8. Рішення Конституційного Суду України від 25 січня 2012 р. № 3-рп/2012 // База даних «Законодавство України». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v003p710-12#Text> (дата звернення: 12.02.2021).
9. Рішення Конституційного суду України від 3 червня 2013 р. № 3-рп/2013 у справі № 1-2/2013 // База даних «Законодавство України». URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/v003p710-13> (дата звернення: 12.02.2021).

Практика Європейського суду з прав людини:

1. Рішення Європейського суду з прав людини у справі «Суханов та Ільченко проти України» від 26 червня 2014 р. База даних «Законодавство України». URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/974_a16#Text (дата звернення: 18.05.2021).
2. Рішення Європейського суду з прав людини у справі «Щокін проти України» від 14 жовтня 2010 р. База даних «Законодавство України». URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/974_858#Text (дата звернення: 18.05.2021).
3. Рішення Європейського суду з прав людини у справі «Півень проти України» від 29 червня 2004 р. База даних «Законодавство України». URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/980_222 (дата звернення: 18.05.2021).
4. Рішення Європейського суду з прав людини у справі «Вілліс проти Сполученого Королівства» від 11 червня 2002 р. База даних «Законодавство України». URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/980_170 (дата звернення: 31.01.2020).

5. Рішення Європейського суду з прав людини у справі «Пічкур проти України» Справа «Пічкур проти України» від 07 листопада 2013 р. заява No 10441/06. База даних «Законодавство України». URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/974_984 (дата звернення: 29.01.2020).
6. Рішення Європейського суду з прав людини у справі «Тлімменос проти Греції» (Thlimmenos v. Greece) від 06 квітня 2000 р. База даних «Законодавство України». URL: <http://eurocourt.in.ua/Article.asp?AIdx=199> (дата звернення: 28.01.2020).
7. Рішення Європейського суду з прав людини у справі «Олександр Булінко проти України» від 21 червня 2005 р. База даних «Законодавство України». URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/980_436#Text (дата звернення: 18.05.2021).
8. Рішення Європейського суду з прав людини у справі «Войтенко проти України» від 29 червня 2004 р. База даних «Законодавство України». URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/980_223#Text (дата звернення: 18.05.2021).

6.2 Додаткова література:

1. Денисенко К. В., Шамрук Н. Б. Сучасний стан реалізації конституційного права на достатній життєвий рівень. Юридичний науковий електронний журнал. 2022. № 6. С. 178–180. URL: http://lsej.org.ua/6_2022/41.pdf.
2. Дрималовська Х. В., Бала Р. Д. Державна соціальна політика: сутність, моделі, напрями. Проблеми економіки. 2021. № 1. С. 178–184. URL: https://www.problecon.com/export_pdf/problems-of-economy-2021-1_0-pages178_184.pdf.
3. Єгорова-Луценко Т. П. Цифровізація системи надання соціальних послуг в Україні. Право та інноваційне суспільство. 2020. № 2 (15). С. 80–85. URL: <http://apir.org.ua/archives/1304>.
4. Ємельяненко Л. М., Москвіна В. І. Соціальні стандарти як інструмент реалізації трансфертної політики в Україні. Вісник Національної академії державного управління при Президентові України. 2021. № 2. С. 74–83.
5. Ємельяненко Л. М., Федулова Л. І. Децентралізація в сфері соціальної політики в регіонах України. Економіка та держава. 2021. № 4. С. 4–11. URL: http://www.economy.in.ua/pdf/4_2021/3.pdf.
6. Аналіз регулювання дотримання рівності та недискримінації у доступі до праці, послуг та соціального забезпечення: оцінка стану впровадження Україною антидискримінаційних Директив ЄС: аналітичний звіт за результатами дослідження. Київ, 2019. 51 с. URL: <https://www.civic-synergy.org.ua/wp-content/uploads/2018/04/Analiz-regulyuvannya-dotrymannya-rivnosti-ta-nedyskryminatsiyi-u-dostupi-do-pratsi-poslug-ta-sotsialnogo-zabezpechennya.pdf> (дата звернення: 18.02.2020).
7. Бадида А. Ю. Соціальні права у практиці Європейського суду з прав людини. Право України. 2019. № 9. С. 141-153.
8. Боднарук М.І., Бурка А.В. Трансформація системи соціального забезпечення України під впливом COVID-19. Challenges of legal science and education: an experience of EU countries and introduction in Ukraine : Collective monograph. Frankfurt (Oder) : Izdevniecība “Baltija Publishing”, 2020. С. 42-55.
9. Боднарук М.І., Бурка А.В. Запобігання та протидія дискримінації в пенсійній системі України. Modern researches: progress of the legislation of Ukraine and experience of the European Union: Collective monograph. Part 1.(Law Faculty of the University of Miskolc, Hungary). Riga: Baltija Publishing, 2020. Р. 426-441.
10. Бойко М.Д. Право соціального забезпечення України: навчальний посібник, 5-те видання перероблене та доповнене. Київ. «Центр учбової літератури», 2016. 448 с.
11. Бориченко К.В. Співвідношення права на соціальний захист і права на соціальне забезпечення // Юридичний науковий електронний журнал. № 1.2019. С. 101-104.

12. Бориченко К. В. Механізм правового регулювання відносин у праві соціального забезпечення. Правові горизонти. 2019. № 14. С. 34–39.
13. Бурка А.В. Державна допомога при народженні дитини: проблемні аспекти // Підприємництво, господарство і право. 2020 (290). № 4. С. 116-120.
14. Бурка А. В. Багатосторонні міжнародні договори як гарантія реалізації права потерпілим працівником на належне соціальне забезпечення у разі трудового каліцтва чи професійного захворювання // Науковий вісник Ужгородського національного університету. 2018. Т. 1. Вип. 49. С. 199-203.
15. Бурка А. В. Відшкодування моральної шкоди особам, що постраждали внаслідок нещасного випадку на виробництві чи професійного захворювання: критерії визначення розміру відшкодування // Вчені записки ТНУ імені В. І. Вернадського. Серія: Юридичні науки. 2018. Том 29 (69) № 6. С. 62-67.

7. Інформаційні ресурси

1. Офіційний сайт Верховної Ради України - <https://www.rada.gov.ua/>
2. Офіційний сайт Кабінету Міністрів України - <https://www.kmu.gov.ua/>
3. Офіційний сайт Офісу Президента України - <https://www.president.gov.ua/news/administration>
4. Офіційний сайт Пенсійного фонду України - <https://www.pfu.gov.ua/>
5. Офіційний сайт Фонду соціального страхування України - <http://www.fssu.gov.ua/fse/control/main/uk/index>
6. Офіційний сайт Верховного Суду - https://supreme.court.gov.ua/supreme/gromadyanam/perelik_sprav/
7. Офіційний сайт Єдиного державного реєстру судових рішень - <https://reyestr.court.gov.ua/>
8. Офіційний сайт Міністерства соціальної політики України - <https://www.msp.gov.ua/>